

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ ദ്വാവിംശത്യധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

This document has been prepared by

Sunder Kidāmbi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

॥ ദ്വാവിംശത്യധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

ശ്രീരാമസ്യാജ്ഞയാ വിഭീഷണേന വാനരാണാം ഭൃശം സത്കാരോ
വിഭീഷണം വാനരാംശ്ച സഹൈവാദായ ശ്രീരാമസ്യ
പുഷ്പകേണായോദ്യാം പ്രതി പ്രസ്ഥാനം ച

ഉപസ്ഥിതം തു തം കൃത്യാ
പുഷ്പകം പുഷ്പഭൂഷിതം |
അവിദുരേ സ്ഥിതോ രാമ -
മിത്യുവാച വിഭീഷണം ॥ 6.122.1 ॥

സ തു ബദ്ധാഞ്ജലിപുടോ
വിനീതോ രാക്ഷസേശ്വരഃ |
അബ്രവീത് ത്വരയോപേതഃ
കിം കരോമീതി രാഘവം ॥ 6.122.2 ॥

തമബ്രവീൻമഹാതേജാ
ലക്ഷ്മണസ്യാപശൂൺവതഃ |
വിമൃശ്യ രാഘവോ വാക്യ -
മിദം സ്നേഹപുരസ്കൃതം ॥ 6.122.3 ॥

കൃതപ്രയത്നകർമാണഃ
സർവ ഏവ വന്തുകസഃ |

രതൈരർമൈശ്ച വിവിധൈഃ
സമ്പൂജ്യന്താം വിഭീഷണ || 6.122.4 ||

സഹാമീദിസ്ത്വയാ ലങ്കാ
നിർജിതാ രാക്ഷസേശ്വര |
ഹൃഷൈഃ പ്രാണഭയം തൃക്ത്വാ
സംഗ്രാമേഷ്യനിവർതിഭിഃ || 6.122.5 ||

ത ഇമേ കൃതകർമാണഃ
സർവ ഏവ വനൗകസഃ |
ധനരത്നപ്രദാനൈശ്ച
കർമൈഷാം സഫലം കുരു || 6.122.6 ||

ഏവം സമ്മാനിതാശ്ചൈതേ
നന്ദമാനാ യഥാ ത്വയാ |
ഭവിഷ്യന്തി കൃതജ്ഞൈന
നിർവൃതാ ഹരിയൂഥപാഃ || 6.122.7 ||

ത്യാഗിനം സംഗ്രഹീതാരം
സാനുക്രോശം ജിതേന്ദ്രിയം |
സർവേ ത്യാമഭിഗച്ഛന്തി
തതഃ സംബോധയാമി തേ || 6.122.8 ||

ഹീനം രതിഗുണൈഃ സർവൈ -
രഭിഹന്താരമാഹവേ |
സേനാ ത്യജതി സംവിഗ്നാ
ന്യപതിം തം നരേശ്വര || 6.122.9 ||

ഏവമുക്തസ്തു രാമേണ
വാനരാംസ്താൻ വിഭീഷണഃ |

രത്താർഥസംവിഭാഗേന
സർവാനേവാഭ്യപൂജയത് || 6.122.10 ||

തതസ്താൻ പൂജിതാൻ ഭൃഷ്ട്യാ
രത്താർഥൈർഹരിയുമപാൻ |
ആരുരോഹ തദാ രാമ -
സ്തദ് വിമാനമനുത്തമം || 6.122.11 ||

അങ്കേനാദായ വൈദേഹീം
ലജ്ജമാനാം മനസിനീം |
ലക്ഷ്മണേന സഹ ഭ്രാത്രോ
വിക്രാന്തേന ധനുഷ്ഠതാ || 6.122.12 ||

അബ്രവീത് സ വിമാനസ്ഥഃ
പൂജയൻ സർവവാനരാൻ |
സുഗ്രീവം ച മഹാവീര്യം
കാകുത്സ്ഥഃ സവിഭീഷണം || 6.122.13 ||

മിത്രകാർയം കൃതമിദം
ഭവദ്ഭിർവാനരർഷഭാഃ |
അനുജ്ഞാതാ മയാ സർവേ
യഥേഷും പ്രതിഗച്ഛത || 6.122.14 ||

യത് തു കാർയം വയസ്യേന
സ്തിഗ്ധേന ച ഹിതേന ച |
കൃതം സുഗ്രീവ തത് സർവം
ഭവതാധർമഭീരുണാ || 6.122.15 ||

കിഷ്കിന്ധാം പ്രതി യാഹ്യാശു
സ്വസൈൻയേനാഭിസംവൃതഃ |

സ്വരാജ്യേ വസ ലങ്കായാം
 മയാ ദത്തേ വിഭീഷണ |
 ന ത്യാം ധർഷയിതും ശക്താഃ
 സേന്ദ്രാ അപി ദിവൗകസഃ || 6.122.16 ||

അയോധ്യാം പ്രതി യാസ്യാമി
 രാജധാനീം പിതൂർമ്മമ |
 അഭ്യനുജ്ഞാതുമിച്ഛാമി
 സർവാനാമന്ത്രയാമി വഃ || 6.122.17 ||

ഏവമുക്താസ്തു രാമേണ
 ഹരീന്ദ്രാ ഹരയസ്തഥാ |
 ഊചുഃ പ്രാഞ്ജലയഃ സർവേ
 രാക്ഷസശ്ച വിഭീഷണഃ || 6.122.18 ||

അയോധ്യാം ഗന്തുമിച്ഛാമഃ
 സർവാൻ നയതു നോ ദവാൻ |
 മൃദ്യുക്താ വിചരിഷ്യാമോ
 വനാന്യുപവനാനി ച || 6.122.19 ||

ദൃഷ്ട്വാ ത്യാമഭീഷേകാർദ്രം
 കൗസൽയാമഭിവാദ്യ ച |
 അചിരാദാഗമിഷ്യാമഃ
 സ്വഗൃഹാൻ നൃപസത്തമ || 6.122.20 ||

ഏവമുക്തസ്തു ധർമാത്മാ
 വാനരൈഃ സവിഭീഷണൈഃ |
 അബ്രവീദ് വാനരാൻ രാമഃ
 സസുഗ്രീവവിഭീഷണാൻ || 6.122.21 ||

പ്രിയാത് പ്രിയതരം ലബ്ധം
 യദഹം സസുഹൃജ്ജനഃ |
 സർവൈർഭവദ്ഭിഃ സഹിതഃ
 പ്രീതിം ലക്ഷ്യ പുരീം ഗതഃ || 6.122.22 ||

ക്ഷിപ്രമാരോഹ സുഗ്രീവ
 വിമാനം സഹ വാനരൈഃ |
 ത്വമപ്യാരോഹ സാമാത്യോ
 രാക്ഷസേന്ദ്ര വിഭീഷണ || 6.122.23 ||

തതഃ സ പുഷ്പകം ദിവ്യം
 സുഗ്രീവഃ സഹ വാനരൈഃ |
 ആരുരോഹ മുദാ യുക്തഃ
 സാമാത്യശ്ച വിഭീഷണഃ || 6.122.24 ||

തേഷ്യാരുവേഷു സർവേഷു
 കൗബേരം പരമാസനം |
 രാഘവേണാഭ്യനുജ്ഞാത -
 മുത്പപാത വിഹായസം || 6.122.25 ||

ഖഗതേന വിമാനേന
 ഹംസയുക്തേന ഭാസ്യതാ |
 പ്രഹൃഷ്ടശ്ച പ്രതീതശ്ച
 ബഭൗ രാമഃ കുബേരവത് || 6.122.26 ||

തേ സർവേ വാനരർക്ഷാശ്ച രാക്ഷസാശ്ച മഹാബലാഃ |
 യഥാസുഖമസംബാധം ദിവ്യേ തസ്മിന്നുപാവിശൻ || 6.122.27 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ
 യുദ്ധകാണ്ഡേ ദ്വാവിംശത്യധികശതതമഃ സർഗഃ ||